

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	29
บทที่ 4 ผลการศึกษา	33
บทที่ 5 สรุปและวิจารณ์	186
บรรณานุกรม	192
ภาคผนวก ก	199
ภาคผนวก ข	223
ดัชนีแสดงชนิดพืช	131
ประวัติผู้เขียน	242

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรเผ่าขมุในประเทศไทย พ.ศ. 2538	8
2. จำนวนประชากรเผ่าลัวะและเผ่าถิ่นในประเทศไทย พ.ศ. 2538	17
3. จำนวนชนิดพืชที่ชาวเขาเผ่าขมุ ลัวะและถิ่นนำไปใช้ประโยชน์	40
4. ชนิดพืช ส่วนที่ใช้และสรรพคุณที่ชาวเขาทั้งสามเผ่านำไปใช้ประโยชน์	41-67
5. ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน จังหวัดน่าน พ.ศ. 2537	224
6. ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน จังหวัดน่าน พ.ศ. 2538	225

สารบัญภาพ

รูปที่		หน้า
1	การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านของเผ่าขมุ	34
2	การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านของเผ่าลัวะ	36
3	การแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านของเผ่าถิ่น	38
4	การแต่งกายของผู้ชายเผ่าขมุ	200
5	การแต่งกายของผู้หญิงเผ่าขมุ	200
6	บ้านของเผ่าขมุ	200
7	ภาชนะใส่น้ำดื่มของเผ่าขมุ	200
8	ที่เก็บอาหารเหนือเตาไฟของเผ่าขมุ	200
9	กรงไก่ของเผ่าขมุ	201
10	ปิ้งกีของเผ่าขมุ	201
11	ตะหลิวของเผ่าขมุ	201
12	หิ้งผีบ้านของเผ่าขมุ	201
13	พิธีเรียกขวัญของเผ่าขมุ	201
14	การผูกข้อมือในพิธีเรียกขวัญของเผ่าขมุ	202
15	การเติมน้ำในเหล้าอุของเผ่าขมุ	202
16	การแต่งกายของผู้ชายเผ่าลัวะ	202
17	การแต่งกายของผู้หญิงเผ่าลัวะ	202
18	หมู่บ้านของเผ่าลัวะ	202
19	บ้านของเผ่าลัวะ	203
20	ที่เก็บอาหารเหนือเตาไฟของเผ่าลัวะ	203
21	ศาลผีประจำหมู่บ้านของเผ่าลัวะ	203
22	การเรียกขวัญข้าวในพิธีโสดคของเผ่าลัวะ	203
23	การแห่ “พิ” ในพิธีโสดคของเผ่าลัวะ	204
24	การเล่น “พิ” ในพิธีโสดคของเผ่าลัวะ	204
25	การแต่งกายของผู้ชายเผ่าถิ่น	204
26	การแต่งกายของผู้หญิงเผ่าถิ่น	204

27	หมู่บ้านของเผ่าถิ่น	204
28	บ้านของเผ่าถิ่น	204
29	คอกหมูของเผ่าถิ่น	204
30	เตาไฟของเผ่าถิ่น	204
31	<i>Acacia farnesiana</i> (Linn.) Willd. กระถินเทศ	205
32	<i>Achasma macrocheilos</i> Backer ปูดใหญ่	205
33	<i>Adenanthera pavonina</i> Linn. มะกล่ำตาช้าง	205
34	<i>Afzelia xylocarpa</i> Craib มะค่าโมง	205
35	<i>Amomum</i> sp. กุ๊ก	205
36	<i>Allophyllus cobbe</i> (Linn.) Raeuschel ต่อใต้	206
37	<i>Alpinia galanga</i> Sw. ข่า	206
38	<i>Annona reticulata</i> Linn. น้อยโหน่ง	206
39	<i>Arenga pinnata</i> Merr. ต้าว	206
40	<i>Argyreia nervosa</i> Bojer. ใบประดับ	206
41	<i>Asclepias curassavica</i> Linn. ไฟเดือนห้า	207
42	<i>Baphicacanthus cusia</i> Brem. อ่อม	207
43	<i>Barleria lupulina</i> Lindl. เสดดพังพอน	207
44	<i>Bauhinia variegata</i> Linn. เสี้ยวดอกขาว	207
45	<i>Begonia inflata</i> Clarke ส้มกุ่ม	208
46	<i>Begonia</i> sp.	208
47	<i>Caesalpinia mimosoides</i> Lamk. ผักนุ้ย	208
48	<i>C. sappan</i> Linn. ฟาง	208
49	<i>Cassia alata</i> Linn. ชุมเห็ดเทศ	209
50	<i>Catimbium speciosum</i> Holtt. ขาคม	209
51	<i>Chloranthus nervosus</i> Coll. & Hemsl.	209
52	<i>Connarus semidecandrus</i> Jack ถอบแถบเครือ	210
53	<i>Conyza sumatrensis</i> (Retz.) Walker หญ้าลอยลม	210
54	<i>Crateva religiosa</i> Ham. กุ่มบก	210
55	<i>Cratoxylum formosum</i> Dyer. ติ้วแดง	211
56	<i>Croton cascariloides</i> Raeusch. เปล้าหลังเงิน	211

57	<i>Curcuma domestica</i> Valetton	ขมิ้นชัน	211
58	<i>Curcuma</i> sp.	ขมิ้นดำ	211
59	<i>Disporopsis</i> sp.		211
60	<i>Dregea volubilis</i> Stapf	ผักฮ้วน	212
61	<i>Eclipta prostrata</i> Linn.	กะเม็ง	212
62	<i>Erythrina subumbrans</i> (Hassk.) Merr.		212
63	<i>Erythralium scandens</i> Bl.	ผักฮาก	212
64	<i>Gmelina arborea</i> Roxb.	ไม้ซ้อ	213
65	<i>Hedychium flavum</i> Roxb.	ตาเหินเหลือง	213
66	<i>Hodgsonia capniocarpa</i> Ridl.	มะกิ้ง	213
67	<i>Homonoia riparia</i> Lour.	ไคร้หน้า	214
68	<i>Knema laurina</i> (Bl.) Warb.	หั่นช้าง	214
69	<i>Litsea cubeba</i> Pers.	ตะไคร้ต้น	214
70	<i>Livistona speciosa</i> Kurz	กือ	215
71	<i>Mahonia siamensis</i> Takeda	ขมิ้นต้น	215
72	<i>Mallotus barbatus</i> Muell. Arg.	ทองเต้า	215
73	<i>Melastoma normale</i> D. Don	ลูกนารี	216
74	<i>Microcos paniculata</i> Linn.	พลับพลา	216
75	<i>Momordica charantia</i> Linn.	มะระขี้นก	216
76	<i>Paramichelia baillonii</i> (Pierre) Hu	จำปีป่า	216
77	<i>Parabaena sagittata</i> Miers	ผักหนั่ง	216
78	<i>Paris polyphylla</i> Smith.	ดินฮ้างคอย	217
79	<i>Pavetta tomentosa</i> Roxb. ex Smith	ข้าวสารป่า	217
80	<i>Peliosanthes tetra</i> Andr.	สามสิบ	217
81	<i>Phlogacanthus curviflorus</i> Nees	ฮ่อมช้าง	218
82	<i>Phrynium capitatum</i> Willd.	ทองสาด	218
83	<i>Plumbago indica</i> Linn.	เจตมูลเพลิงแดง	218
84	<i>Rubus moluccanus</i> Linn.	ส้มกุ้ง	219
85	<i>R. sorbifolius</i> Maxim	มะไข่ญี่ปุ่น	219
86	<i>Sauropus androgynus</i> Merr.	ผักหวานบ้าน	219

87	<i>Schima wallichii</i> Korth.	มังตาน, ทะโล้	220
88	<i>Schumanianthus dichotomus</i> Gagnep.	แห่ย์ง, คล้า	220
89	<i>Shorea siamensis</i> Miq.	รัง	220
90	<i>Solanum erianthum</i> D. Don	ช้าเป้ง	220
91	<i>S. melongena</i> Linn.	มะเขือขาว	221
92	<i>Sterculia laevis</i> Wall. ex Hook.	ลิ้นจู้	221
93	<i>Tacca chantrieri</i> Andre	คิง	221
94	<i>Thea chinensis</i> Seem.	ชาป่า	221
95	<i>Trichosanthes anguina</i> Linn.	บวบงู	222
96	<i>Toddalia asiatica</i> (Linn.) Link.	เครื่องห้า	222
97	<i>Xylia xylocarpa</i> (Roxb.) Taub.	ไม้แดง	222
98	<i>Zanthoxylum acanthopodium</i> DC.	กำจัดคอย	222
99	<i>Z. limonella</i> Alston	มะเข้ยน	222
100	แผนที่แสดงเขตตำบลในเทศบาลเมือง จังหวัดน่าน		226
101	แผนที่แสดงหมู่บ้านน้ำหล ตำบลชนแดน ถึงอำเภอสองแคว จังหวัดน่าน		227
102	แผนที่แสดงหมู่บ้านเตี้ยกลางและหมู่บ้านแจลง ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน		228
103	แผนที่แสดงเขตการกระจายตัวของชาวเขาเผ่าขมุในประเทศไทย		229
104	แผนที่แสดงเขตการกระจายตัวของชาวเขาเผ่าลัวะหรือเผ่าถิ่นในประเทศไทย		230